9ed JAARGANG — CURACAO DEN 10n. DECEMBER 1892 — N° 467

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

De katholieke Kerk en de Slavernij.

(*Nawoord.*)

Onder den titel van: *Het ware en het valsche van de geschiedenis*, komt in "De Vrijmoedige" van Donderdag ll. een ingezonden stuk voor, dat alleszins onze aandacht verdient. Het stuk is van de hand des heeren J. N. M. — uit de aankondiging ervan in "De Vrijm." van 1 Dec. vernemen wij, dat deze onderteekenaar een heer is: wij wisten dit niet en schreven, waar wij dien schrijver noemden, slechts de voorletters — en heeft betrekking op onze vier laatste artikelen over de katholieke Kerk en de slavernij. Wij mogen het dus niet onbesproken laten.

De heer M. heeft een stuk geschreven, dat gunstig afsteekt bij de inzendingen, die 's wekelijks ongeveer in meerdere organen onzer Curaçaosche pers voorkomen. In den regel zijn deze een uiting van grieven, op een toon, die dikwerf weerzin en verbittering wekt. Dit is hier het geval niet. De toon, die uit dit stuk spreekt, is bezadigd, niet scherp. Al wat stooten kon, is op een enkele uitzondering na, zorgvuldig vermeden. Schrijver blijkt te zijn een goedig man, die niet van twisten houdt en gaarne, als meerdere, een goeden raad of les voor iemand overheeft. Die meerderheid komt in dit opstel sterk uit. Het standpunt, waarop de heer M. zich door wetenschap of anderszins geplaatst voelt, is hoog; en door dat gevoel beheerscht ziet hij hier door de vingers, moedigt daar aan, zet elders als onomstootbaar voorop, wat wel een bewijs verdiende. Doch laten wij het stuk even doorloopen.

„De Redactie van den "Amigoe di Curaçao", vangt de heer M. aan, heeft eindelijk begrepen, dat niemand alhier een handvol slijk naar het beeld van Columbus geworpen." De aanhef is niet gelukkig. De "Amigoe" heeft, voorzoover wij weten, tot heden niet te kennen gegeven, dat hij dit begrepen heeft. Hij heeft het veertien dagen later wel herhaald en trekt het nog volstrekt niet terug.

Schrijver constateert daarna, dat wij twee artikelen ten beste gegeven hebben, om den lezers van ons blad te bewijzen, dat de Kerk de slavernij steeds verfoeid en hare beste pogingen aangewend heeft om ze te verzachten. Hij vervolgt dan, — en hier komt 's mans goedige hoogheid helder uit— " Wij willen haar die zoete overtuiging niet benijden." Voorzeker welwillend. Wij hadden echter gewenscht, dat hij ons met goede bewijzen die zoete overtuiging had benomen. „ Zij moet roeien met de riemen, die zij heeft."....

Maar goede heer, toon ons dan uw riemen eens. Wij hebben in onze laatste artikelen doen zien, met welke riemen de Kerk roeit, en wij meenen dat zij proefhoudend zijn. Daartegenover volstaat men niet met een bewering, waarvoor geen grond wordt aangegeven, of een welwillenden glimlach, die zooveel zeggen wil als: nu ja, wij weten wel beter. De vraag is niet of de "Amigoe" op zich genomen heeft een zaak te verdedigen, "die van dien aard is, dat er pro en contra geschreven kan worden"; neen, de "Amigoe" heeft *pro* geschreven, wij hebben op goede gronden aangetoond, wat de katholieke Kerk voor de slaven heeft verricht, van het *contra* bespeuren wij in dit opstel niets.

Doch, meent de heer M., wij zijn te prijzen, wij hebben ons best gedaan, wij verdienen een pluimpje. „Ondanks de neteligheid der zaak, zegt hij, heeft de Amigoe—dit zij ter zijner eere gezegd — *met overleg en getrouw zijn plicht als katholiek orgaan vervuld,*" Indien de goedigheid en de eerlijke bedoeling van den schrijver niet overal zoo schitterend uitblonk, zouden wij dit pluimpje als een beleediging opgevat hebben.

Het tweede gedeelte van M.'s opstel moet, dunkt ons, een verdediging zijn van Bartholomeus de las Casas, als zou hij niet den raad gegeven hebben om Afrikanen als slaven in Amerika in te voeren. Wat het op slot van rekening echter is, blijkt niet duidelijk. Wij vatten den inhoud in 't kort samen.

Verscheidene schrijvers beweren— wij hebben aangetoond dat die verscheidene tot één kunnen worden teruggebracht — dat Las Casas de bekende raad zou gegeven hebben. „Dit is, zegt M., bezijden de waarheid." Hoe nu? Wij hebben getracht dit met toereikende bewijzen duidelijk te maken. Maar welke gronden geeft de heer M. aan? Moeten de lezers van „ De Vrijmoedige" dit nu maar op gezag van schrijver alleen aannemen? Het stuk vervalschte historie, wat M. laat volgen zal toch wel niet als bewijs moeten dienen. Dan zou de redeneering aldus zijn: Daar zijn meer gebeurtenissen als geschiedenis opgeteekend, die valsch waren, zooals bijv. het verbranden van een bibliotheek, dus ook wat van Las Casas beweerd wordt is valsch. Dat zou bespottelijk zijn.

Wat hiervan zij, de heer M. is het met ons eens, dat Las Casas dien raad niet gegeven heeft. De Amigoe beweert dit, zegt hij, en „ de geschiedenis stelt (hem) in het gelijk." Hij acht Las Casas een groot man, die een standbeeld verdiende. Hierna laat hij een enkelen blik slaan op de tijdsomstandigheden, waarin Casas leefde en streed, zonder bij het vellen van zijn oordeel de bestaande begrippen en gewoonten in aanmerking te nemen, en besluit dan aldus: Las Casas wilde op iedere wijze de Indianen te hulp komen. „Men sloeg hem voor, negers in groot aantal in Amerika in te voeren, om de Indianen in het slavenwerk te vervangen. Van twee kwaden het minste. Door den drang der omstandigheden was hij genoodzaakt toe te geven. Zijn hartstochtelijke liefde voor de Indianen maakte hem onbillijk jegens de Afrikanen. Hij beleefde de droevige gevolgen van zijn stelsel niet;"......

Indien hier niet afgebroken wordt wat eerst door den schrijver is opgebouwd, maar, zonder het vernoemen van eenige bron of jaartal, beweerd wordt, dat Las Casas toch minstens de bevestiger van dat afschuwelijk ontwerp was, dan mogen wij verwijzen naar ons laatste artikel over de katholieke Kerk en de slavernij, voorkomende in het laatste nummer dezer courant.

Overigens hopen wij nog dikwerf dergelijke stukken van de hand des heeren J. N. M. aan te treffen.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Ingevolge de bevelen van Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes, werd door Zijne Excellentie den Minister van Koloniën aan den Gouverneur de betuiging van den dank van Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes, overgebracht voor de aangeboden heilwenschen en voor de betuigingen van gehechtheid en trouw aan Hare Majesteit de Koningin bij gelegenheid van Harer Majesteit's jongsten verjaardag.

Bij Gouvernements-beschikking is de jongeling Th. Schotborgh werkzaam gesteld ter Griffie van het Hof van Justitie, ook is de heer G. W. Hellmund tijdelijk belast met de waarneming van de functiën van Plaatsvervanger van Kantonrechter op Bonaire.

FEUILLETON.

Napoleón i e gefe Deleleé

Nomber i proceso di general Moreau ta recordá mi un valiente oficial koe també a miréle envuelto den e asunto desgraciado aki i koe no a deshaciéle di su triste situación di disfavor, sino algún anja después, gracias na su presencia di espíritu.

E disfavor koe general Moreau a cai aden, a extendéle na principio riba toer esnan di su aprecio; pasobra nan tabata sabi coe ki apego i afección oficial- i soldanan a bringá bao di su mando. Su edecannan, hasta esnan, koe na e temtoe aljí no tabata bibá na París, a ser també encarcelá pa e mes razón.

Un di nan, e gefe Delélée, tabata ya algún luna coe licencia na Besançon, disfrutando dianan tranquilo i dichoso den seno di su familia, i ocupando su mes bien poco coe asúntonan político i i ainda mucho menos coe conspiración.

Con todo, Delélée a ser arrestá di improviso, poné den su coche, i ta te riba camino di París, él a haljá sabi di su conductor, un oficial di policía, koe general Moreau a tramá un conspiración i koe nomber di su edecán també ta pará riba lista dje conspiradornan.

Jegando na París e gefe, si mi no ta equivocá, a ser rigurosamente aislá den "la Force." Su esposa asustá p'éle, coe husto motivo, a sali precipitadamente tras dje desgraciado; ma ta te después di mucha súplica, nan a concedéle di por drentá cerca dj'ele, ma bao di condición precisa, koe él tin di eontentéle koe miréle noemá; toer conversación tabata prohibí. E medidanan severa no a ser observá sinenbargo coe jioe dje prisionero, un muchá homber di 3 á 4 anja, na kende nan a permití di abrazá su tata. Toer mainta e mama tabata bai coe e jioe cerca e carcelero, i él tabata hibéle cerca e tata. Na presencia dje testigo molesto aljí, e muchá ta hungá su papel famoso. El ta tenéle como kende ta cojá i él ta kehá koe santoe k'a drentá su zapato, te hincá su piá; e gefe, birando lomba pa e carcelero, ta hizá e jioe riba su schochi pa saca e téranan,i él ta haljá den botin dje muchá un carta di su esposa koe ta participéle den poco palabra, com su proceso ta pará i lo ké él tin di temé ó sperá.

Porfin sentencia dje conspiradornan a ser pronunciá. E gefe Deleleé, na kende nan no por a imputá nada, a ser poné na libertad después di un larga prisión preventiva, ma no absuelto, manera él a sperá coe justo razón; ma su nomber a ser borrá fó di lista di oficialnan di ehército, i poné arbitrariamente bao di vigilancia di policía, coe orden, koe él mester bai bibá 40 ora, á lo menos, distante di París. També nan a impidiéle di regresá na Besançon, i te un anja después nan a concedéle permiso di volvé bai fihá su residencia aljá.

Cada batalja koe su companjéronan di arma distinguí nan aden gloriosamente i koe sirbi nan di promoción na rango, mientras él tabata condená na un trabao sin gloria alguna, tabata excitá den e gefe joven i valeroso sin ocupación un sentimiento doloroso, i él no tabatin otra distracción sino di siguí coe su vista riba un mapa, e ehército victorioso.

Coe miljares di petición su amigonan i él mes a asaltá e gran emperador. En vano sin embargo. Hasta su súplica pa drentá como simple soldado voluntario den fila di su antiguo companjéronan di arma, a ser rechazá.— Voluntad di Emperador no kier a doblá, i riba cada petición tabata sigui e contestacion: "¡ El tin di spera!"

Habitantenan di Besançon, considerando e gefe como nan conciudadano, a toema un interés vivo den e oposición inmerecida contra e valiente oficial. P'esai nan a provechá di un ocasión koe a presentá pa recomendéle nuevamente na clemencia ó mejor bisá na justicia di emperador.

Tabata, si mi no ta equivocá mi, después djé campanja prusiana. Di toer lugar di Francia tabata yegá diputadonan pa bin felicitá emperador pa e victorianan nobo.

E gefe Deléleé a ser unánimente electo miembro dje comisión di diputadonan pa departamento "des Doubs," huntoe coe Maire i Prefecto di Besançon, bao di presidencia dje respetable mariscal M........................

Asina anto a yegá porfin pa e gefe Deléleé e momento koe lo poné un fin na su ociosidad deshonrosa. Lo él papia coe emperador, i coe toer respeto ma na mes tempoe coe dignidad varonil lo él lamantá su prolongado, inmerecido disfavor.

El tabata profundamente penetrá di gratitud pa e noble afección di su conciudadánan magnánimo koe, pa medio di tal misión honrosa, a prepocionéle di más hermosa ocasión pa él recomendá su mes den gracia di emperador.

Inmediátamente después di nan yegada na París, e disputádonan de Besançon a bai rendi ministronan nan homenaje. Ministro di policía a yamá presidente M......un banda, i él a doenéle di conocé cuan admirá él ta di mirá bao djé diputádonan un homber koe toer público sabi coe él no ta na gracia di emperador, i kende su presencia lo ta altamente desagradable pa su Magestad.

Pálido i asustá e mariscal M....a bai unbé cerca e gefe Delalée.

— "¡ Amigo mío!" él a esclamá; "toer cos ta perdí; na mirada dje cortesánonan mi a observá, koe te ainda cos ta mui desfavorable pa bo. I si emperador mi-

Laatstleden Zaterdag 3 Dec. werden hier zooals wij de vorige week aangekondigd hadden, met het stoomschip *Prins Willem III* de overblijfselen aangebracht van den Zeer Eerw. Heer V. J. A. M. Jansen, in leven Pastoor te San Willibrordo. De boot liep ten een uur onze haven binnen. De beide halfstok geheschen vlaggen kondigden reeds aan welke droevige schat het binnenbracht.

Ongeveer drie uren na zijn aankomst werd de kist die de overblijfselen bevatte, op een sierlijke baar door het Bestuur der St. Jozefs-Gezellen Vereeniging naar de Kerk der Koningin van den Allerheiligsten Rozenkrans gedragen. De deelneming was algemeen. In den langen stoet die het gebeente volgde werden, behalve de Broeder des overledenen, de Z.Eerw. Pastoor A. L. Jansen, vergezeld van andere Priesters, opgemerkt de adjudant, die den Gouverneur vertegenwoordigde, de H.E.A. Heer Procureur-Generaal, dr. Lansberg, stadsgeneesheer en vele notabelen der stad.

In de kerk aangekomen werd het gebeente onder een voor deze gelegenheid vervaardigde sierlijk met rouwbekleeden Katafalk geplaatst en bedekt met een breed afhangend doodskleed waarop het teeken der verlossing geborduurd was.

Nu werden op plechtige wijze de gebeden gezongen, die de Katholieke Kerk bij het lijk harer in den Heer ontslapen kinderen zingt. De groote toevloed van geloovigen en andersdenkende belangstellenden bewees hier dat Pastoor Jansen nog in innige vereering was. Van dat uur tot in den vroegen morgen van Maandag 5 December werd het dierbaar overschot dag en nacht omringd door een deelnemende schaar, wier liefde menig hartelijk gebed ten hemel deed opstijgen.

Zondagavond ten zes ure werden op zielroerende wijze, door een vol koor van Priesters, de Vespers der Overledenen gezongen, bij welke plechtigheid Monseigneur H. A. M. Joosten voorzat. Dit laatste eerbewijs werd bijgewoond door den H. Ed. Gestr. Heer Gouverneur der Kolonie, vergezeld van zijn adjudant en een overtalrijke schaar van geloovigen en andersgezinden.

In den morgen van den volgenden dag werd het kostbaar gebeente door den Z. E. Broeder des Overledenen, vergezeld van de Z. E. Heeren en C. Blommerde en A. Vermeer en eenige vrienden naar de parochie San Willibrordo overgevoerd. Op meer dan een half uur afstand van de kerk werd het afgehaald door eenige parochianen, die bij al hun droefheid over het verlies van hun Vader en Vriend toch van blijdschap weenden hem weder in hun midden te bezitten, wijl zij in hem, en terecht, een Voorspreker in den Hemel meenden ee mogen te ontvangen.

Bij aankomst in de kerk, een monument, dat zijn ijver voor God en de zielen nog lang verkondigen zal, werd door den Z. E. Broeder des Overledenen, geassisteerd door zeven Priesters, de plechtige uitvaart gezongen, na afloop waarvan de begrafenis plaats had. De innige deelneming, de liefde en de verknochtheid aan den Ontslapene, de niet in luide kreten geuitte smart, bij deze gelegenheid door de katholieken van San Willibrordo aan den dag gelegd, gaat ieder beschrijving te boven en vervulde het hart met zoeten troost.

Aan den voet van het Maria-altaar, een weinig de zijbeuk der Kerk in, was het graf gegraven waarin de kist die het dierbaar gebeente bevatte, werd geplaatst. Boven het graf verkondigt een heerlijk monument, welke dierbare doode aan zijn voet begraven ligt. Een zwart marmeren steen, anderhalve meter hoog en ongeveer een meter breed, bevat een herinnering van gedenkwaardige dagen uit het leven van den overledene, die hij op Curaçao doorbracht. Dit is in het marmer uitgebeiteld en verguld. Aan beide zijden bevindt zich een een engel, die de zinnebeelden dragen van geloof en hoop, terwijl een kelk, het zinnebeeld der liefde, het geheel bekroont. Aan den voet prijkt de beeltenis van het H. Hart, waarvoor de ontslapene Priester groote godsvrucht koesterde. De geheele omlijsting der marmeren plaat met beelden en baldakijns is uitgehouwen in franschen steen. Als een blijvende herinnering aan den onvermoeiden arbeid en de vaderlijke zorg voor zijn volk, prijkt het daar in het tempelgebouw dat hij ter eere Gods optrok en waarin hij wenschte, dat zijn gebeente rusten zou.

Het ruste daar in vrede, omringd door de godvruchtige vereering en kinderlijke dankbaarheid van zooveel, wien hij in dit leven een leidsman en weldoener was.

Hartelijke dank moet worden betuigd aan de heeren M. en P. Monsanto, den heer S. Lobo en allen die bij het overbrengen en teraardebestellen van het stoffelijk overschot des ZEerw. Heeren V. J. A. M. Jansen zulke gewichtige en liefderijke diensten bewezen hebben.

Gisteravond werd in het College van St. Thomas aan de Overzijde de plechtige jaarlijksche prijsuitdeeling gehouden, in tegenwoordigheid van J. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten, den HEGestr. Heer Gouverneur der kolonie, eenige Eerw. Geesteijken en een aantal andere genoodigden, die zich door het ongunstige weder niet hadden laten afschrikken.

Met smaak en den besten uitslag werd de uitreiking der behaalde prijzen afgewisseld door de uitvoering van een program, dat in zijn verscheidenheid eenig denkbeeld geeft, zij het dan ook niet volkomen, van de omvangrijke taak der Eerw. Fraters.

Na afloop betuigde Z. H. E. Gestrenge zijne hooge tevredenheid en wenschte den Eerw. Fraters in waardeerende woorden van harte geluk met het welslagen der plechtigheid

Met een korte, hartelijke toespraak tot de verblijde studenten sloot Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten den genoegelijken avond.

Wij hopen van harte, dat godsdienst en beschaving nog jarenlang in het College van St. Thomas een kweekplaats van gezonde vruchten mogen bezitten.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Amilcar Delgado Fernandez, José Maduro, Enrique Ranquen, Rosa Petit, Hermanas Raven, Filomeno Calister, Juan Pantosa, Nicacia Balentina, Lavina Derks, Leentje Albertus, Maria Rodriguez, Elena Maduro, Josefita Hoijer, Delfina Pinedo, Sarilio D. La Noy, Adelaida Welmann.

NEDERLAND.

— Blijkens het voorloopig verslag van het afdeelings-onderzoek der begrooting voor buitenl. zaken, werd bij de Regeering aangedrongen op het nemen van maatregelen tegen den voortdurenden stroom van doortrekkende vreemde landverhuizers, in het bijzonder uit Rusland, hetgeen vooral in tijden van epidemie gevaarlijk is. In verschillende afdeelingen werd de wensch geuit, dat door de Regeering in tijds stappen mochten gedaan worden tot bescherming van de Nederlanders, welke zich in 1893 naar Rome zullen begeven, ter gelegenheid van het bisschops-jubilé van den Paus, om eene herhaling te voorkomen van de moeilijkheden, door Nederlandsche pelgrims in October 1891 aldaar ondervonden. Ook werd het herstel der Nederlandsche missie bij den H. Stoel wederom besproken.

— De koersen der nieuwe kieswet dalen. Behalve *De Vaderlander*, die er tegen is, omdat ook voor Roomschen het kiesrecht zal worden behouden, is ook prof. Buys, van Leiden, er tegen. *Het Vaderland*, dat uit zijn jongste *Gids*-artikel het tegendeel meende te mogen opmaken, ontvangt nu van den professor zelf eene categorische tegenspraak. Prof. Buys gelooft, dat de wet *wel* zal worden aangenomen op gronden, die door hem worden onderschreven. Maar de beslissende motiven meent hij niet te kunnen accepteeren, en zal daarover later zijne meening klaar en duidlijk zeggen. Reeds vóór hij deze meening geöpenbaard heeft, blijkt derhalve, dat hij de aanneming der wet zal afraden, en dat, men zal het moeten toegeven, geeft voor velen onzer liberale politici den doorslag. Het Kamerlid De Kanter, die te Bergumerdam, een politieken speech hield, verklaarde zich in hoofdzaak voor de wet, maar achtte het gevaar voor verwerping niet denkbeeldig; hij zinspeelde op eene ontbinding der Tweede Kamer, die hij hoopte, dat dan ten gunste van den minister Tak zou uitvallen.

— Den 5 *Nov.* is zeer plotseling overleden mr. C. H. B. Boot, die den ouderdom van ruim 79 jaren bereikte. Hij werd den 15 September 1813 te Arnhem geboren, was Officier van Justitie bij de rechtbank te Amsterdam, toen hij den 11n Januari 1855 tot burgemeester den hoofdstad werd benoemd.

Den 18 Maart 1858 zag hij zich door den Koning geroepen tot de vervulling der portefeuille van Justitie, welke tot 21 Januari 1860 in zijn handen bleef.

Een sterk gepronounceerde politieke overtuiging trad bij hem niet op den voorgrond.

Betrekkelijk spoedig na zijn terugtreden als Minister werd hij tot lid van den Raad van State benoemd. Nu zes jaar geleden legde hij die functie vrijwillig neder.

Zijn liefdadigheid was algemeen bekend en geroemd, terwijl de vriendelijke grijsaard nog altijd gezocht werd door en gezien was bij niet weinigen.

— Bij resolutie van 3 October is in het leven geroepen eene commissie, om te onderzoeken en te adviseeren of kolonisatie van Europeanen, speciaal van Nederlandsche landbouwers, naar Suriname, eok uit een koloniaal oogpunt, gewenscht is, aan welke eischen behoort te worden voldaan en welke steun behoort te worden verleend.

De commissie bestaat uit veertien gezeten inwoners, voorzitter is de agent-generaal dr. H. D. Benjamins; onder-voorzitter A Juta; secretaris H. F. Meijer.

—Het bezoek van Z. M. den Keizer van Duitschland in het vorige jaar heeft blijkens de verantwoording van den post „onvoorziene uitgaven," aan den Staat gekost het bedrag van *ƒ* 25,608,93½. Bovendien is voor dat bezoek, te zamen met dat der Koningin, door de gemeente Amsterdam nog ongeveer *ƒ* 41,000 op de gemeentebegrooting verantwoord.

— De *Tijd* spreekt het bericht der *Kerk. Ct.* tegen, dat de overeenkomst tusschen de Koloniale Staten van Suriname en mgr. Wulfingh door de Regeering niet zou worden bekrachtigd.

„Wij meenen," zegt *de Tijd*, „de juistheid van de gegeven inlichtingen voor het minst te mogen betwijfelen. Ten minste voor zoover zij de ongenegenheid van de Regeering om van het aanbod van mgr. Wulfingh gebruik te maken, op den voorgrond stellen. Zijn de ons verstrekte berichten betrouwbaar, dan gelooven wij veeleer te mogen aannemen, dat van de zijde der Regeering een alleszins voldoende oplossing der onderwerpelijke quaestie met ernst en goeden wil — en laten wij er bij voegen: met gegrond uitzicht op welslagen — wordt nagestreefd."

BUITENLAND.

Duitschland.—Bismarck heeft andermaal den bekenden nationaalliberalen schrijver Hans Blum, uit Leipzig, te woord gestaan en eene breedvoerige politieke rede over de behandeling van de nieuwe legerwet in het parlement en over den toestand van Europa gehouden. Hij zeide o. a.: Duitschland kan met zijn tegenwoordig leger „naar 2 fronten" te gelijk strijden en overwinnen. Voor over 2 of 3 jaren zal er geen oorlog uitbreken. Frankrijk is thans minder slagvaardig dan in 1888, en Rusland is niet gereed. De rijksdag moet de nieuwe legerwet niet onvoorwaardlijk verwerpen, maar haar, na verbetering harer gebreken, aannemen. het bekende Duitsch-Engelsch tractaat, betreffende Oost-Afrika en Engeland, zou hij nooit gesloten hebben. Zanzibar, de gewichtigste havenplaats in Oost-Afrika, was toch reeds half Duitsch, en zou in 5 à 10 jaar wel geheel Duitsch zijn geworden. De verwerving van Helgoland is geene maritime versterking maar verzwakking van Duitschland; want Helgoland zou nooit zoo versterkt kunnen worden, dat het in een oorlog niet aan eene Fransche vloot ten buit zou kunnen vallen. En daarmede zou Frankrijk een kolen-depôt in de Oostzee voor verdere actie winnen, hetgeen, bij een neutraal Engelsch bezit van Helgoland, onmooglijk zou geweest zijn.

— De *Standard* besluit een hoofdartikel over de jongste uitlatingen van Bismarck aldus: Geeft Bismarck wezenlijk te kennen, wat vroeger zijne gevoelens waren, dan zouden wij genoodzaakt zijn, tot de conclusie te komen, dat hij nooit een groot staatsman is geweest; maar alleen een groot speler, en dat zijne speculatiën vroeger of later Duitschland, en ook hem-zelf zouden geruïneerd hebben. Uitte Bismarck daarentegen niet zijne wezenlijke gevoelens, en gaf hij enkel lucht aan bitteren wrevel en wrok, dan zouden waarachtige Duitsche patriotten weigeren, dergelijke betreurenswaardige uitbarstingen bekend te maken. Wij beschouwen deze als een ernstig gevaar voor Duitschland, geschikt om het gezag van den Staat te ondermijnen.

Engeland.— Het gerucht was verspreid, dat Gladstone uit anti-Roomsche gezindheid geweigerd had aan het feestmaal op 9 November deel te nemen. De *Grand old man* heeft nu echter een schrijven aan den heer Stuart Knill gericht, waarin hij deze met zijne houding gelukwenscht en herhaalt, dat de geneesheeren hem hebben verboden het feestmaal op Guildhall bij te wonen.

Belgie.— Dinsdag 8 Nov. was het, bij de opening der Kamers, een erg rumoerigen dag. De werkliedenpartij van Brussel en omstreken, deputatiën uit verschillende steden waren present. Met borden op staken of banden om de pet, waarop "leve het algemeen stemrecht!", doorliepen tallooze groepen de hoofdstad, terwijl de hier en daar aangeplakte uitnoodigingen aan het publiek, om leve de Koning! te roepen, werden afgescheurd. 300 socialisten riepen onder de ministerieele hôtels "Weg met den papieren Koning!" Uit de troonrede, die door koning Leopold werd uitgesproken, stippen wij enkel aan, wat op de herziening der grondwet betrekking heeft. Na verklaard te hebben, dat de Belgische constitutie de oudste is op het vasteland, zei de Koning, dat de instellingen des lands, in overeenstemming moetende blij-

---

rá bo meimei di nos lo él atribui esai na un atentado abierto pa contrarestá su mandátonan, i lo él demoestrá alji riba su profundo descontento.

— " Pues bien, ¿mi por evitá esai?"

— " Mi ta keré koe pa no proporcioná e departamento, diputádonan i bo mes hopi desagrado"....E mariscal no a continuá.

— " ¿ Mi mester ?"

— " Podiser....si bo retirá bo sin yamá atención di"............

Delelée a interrumpi e presidente dje diputación, diciendo;

— "¡ Senjor mariscal! permití mi di no sigui bo conseho. ¿Acaso mi a emprendé un viaje asina largoe únicamente pa mi ser amedrentá, manera un muchá, pa e promer obstáculo koe presentá mi? Mi ta cansá dje disfavor koe mi no a merecé; ma aun más ta fastidiá mi un inactividad vergonzosa. Koe emperador sea exasperá ó benigno— sin embargo él tin di mirá mi; él por largá fusilá mi, si él ta hiba di gusto; pasobra un vida manera es koe mi mester a hibá duranti 5 anja, a perdé toer su valor pa mi. — Entretanto, senjor mariscal, lo único koe lo mi por haci, tá di someté mi na decisión di mi coléganan, e senjornan diputado di Besançon."

I e diputadonan no a desaprobá di menera alguna, resolución dje gefe.

Et ta continuá.

ven met de behoeften van den tijd, verbeterd en verjongd moeten worden. In dit bijzonder en ernstig onderzoek, zooals onze Grondwet het voorschrijft, heeft het kiezerskorps u het mandaat gegeven, eene uitbreiding van de kiesbevoegdheid tot stand te brengen. Door voor de herziening onzer Grondwet eene buitengewone meerderheid te vorderen, hebben onze voorvaderen willen uitdrukken, dat zij niet het werk van ééne partij mocht zijn. In dien geest, mijne heeren, zullen u door mijne regeering voorstellen worden ged an, en ook in dien geest, ik twijfel er niet aan, zullen zij door u worden onderzocht, en de vaderlandsche gevoelens, waarmeê uwe vergaderingen bezield zijn, telken male als een groot nationaal belang op het spel staat, zijn een waarborg, dat de herziene Grondwet opnieuw een werk van verzoening en eendracht zal zijn.

Het is te hopen, dat de voorspelling des Konings in vervulling ga; maar het tegendeel staat te vreezen, en een veeg teeken is het, dat, toen bij de aankomst en het vertrek des Konings, de rechterzijde in een luid en herhaald "leve de Koning!" uitbrak, de uiterste linkerzijde een langdurig geroep "leve het algemeen stemrecht!" deed hooren. Bij den terugrit des Konings begon het geschreeuw leve het algemeen stemrecht!" opnieuw; zelfs een luitenant der burgerwacht deed er aan meê, en zijne geheele compagnie volgde aldra dit voorbeeld. Later op den dag en vooral tegen den avond werd het woeliger.

Drie en twintig volksvertegenwoordigers woonden de meeting in het Volkhuis bij, en vormden zich tot een groep ter verdediging van het algemeen stemrecht. Talrijke troepen doorkruisten, onder het aanheffen van de algemeene stemrecht-leus, de straten, waarbij enkele botsingen voorkwamen, die door de politie zonder moeite werden onderdrukt. Om 10 uur drong een troep door de, vóór het koninklijk paleis opgestelde burgerwacht heen. De gendarmes sloegen er met de sabel op in en verstrooiden de bende, die naar alle kanten uiteen stoof; terwijl verscheidene zwaar gewonden in de naburige herbergen werden binnengedragen. Tegen middernacht was de orde in Brussel hersteld. — Ook te Gent hadden betoogingen en optochten plaats, die niet tot noemenswaardige incidenten aanleiding gaven. Te Luik werden de rumoermakers uiteen gedreven en hun de roode vlag ontnomen, waarop verder geene rustverstoringen meer plaats hadden.

Rusland.— De chef van den grooten staf van het Russische leger, generaal Obrutschew, is onlangs te Parijs geweest en, te St. Petersburg teruggekeerd, onmiddelijk door den Czaar in een langdurig gehoor ontvangen. De generaal gaf den keizer verslag over den versnelden aanmaak der in Frankrijk bestelde klein kalibergeweren, die tegen het einde van het volgend jaar aan het Russische leger zullen afgeleverd zijn.

Met de zendingen, die achtereenvolgens inkomen, bewapent de Czaar het eerst de regimenten, die aan de Duitsche grens liggen, en vervolgens de meer achteraf gelegene, welke dan eveneens in alle stilte naar de grens worden getrokken. Er liggen nu reeds zooveel troepen in Polen, dat zij met de sterkte van vijf Duitsche legerkorpsen gelijk staan, en ze zijn zoodanig tusschen en in de vestingwerken gelegerd, dat de mobilisatie kan geschied zijn, vóór het bericht ervan over de Russische grens is heengedrongen.

Dan vergeet Rusland ook zijne vloot niet. De vorige week nog woonden de Czaar en de Czarewna het van stapel loopen van een gepantserden kruiser bij, waarna onmiddellijk de kiel gelegd werd van een nieuw pantserschip.

Natuurlijk kosten al die uitrustingen groote sommen, en de minister van financiën is dan ook voornemens, de zegelbelasting met 25 persent te verhoogen. — Het arme volk is altijd de lijdende partij onder het ellendige militairisme.

Amerika. — De wereld-tentoonstelling te Chicago, zal des zondags gesloten zijn. De Regeering had daarvan hare officieele medewerking en de toekenning van eene subsidie afhankelijk gesteld. Senaat en Congres bleken in deze volkomen eenstemmig met de regeering te denken, want de senaat stemde, met 52 tegen 14, en het congres, met 147 tegen 61 stemmen, voor de handhaving der zondagsrust. Eenige der gewichtigste argumenten voor dit besluit laten wij hier volgen: 1. Sluiting der Tentoonstelling op zondag, is in ovoreenstemming met de uitspraak van het Opperste gerechtshof, volgens welke de Vereenigde Staten van Noord-Amerika eene christelijke natie vormen; 2. De strijd over de sluiting op zondag, is voornaamlijk een strijd tusschen de geboren Europeanen in Amerika, die gewend zijn aan den Europeeschen zondag en de geboren Amerikanen, die den Amerikaanschen zondag in eere houden; 3. De meeste Staten hadden reeds besloten, hunne afdeelingen op zondag te sluiten; 4. 40 millioen personen hebben zich in adressen vóór de sluiting uitgesproken; 5. Tentoonstellingen, door Engelsch sprekende volkeren gehouden, worden steeds des zondags gesloten; 6. 41 Staten en 5 territories hebben wetten betreffende de zondagsrust; 7. Opening van de tentoonstelling op zondag, zou ten minste 50,000 ambtenaren dwingen tot arbeiden op zondag; 8.25,000 machinisten hebben verzocht, de tentoonstelling des zondags gesloten te houden; 9. Het meerendeel der werklieden-vereenigingen heeft adressen van gelijke strekking gezonden; 10. Vereenigingen in Europa hebben gewezen op den ongunstigen invloed, dien de openstelling der tentoonstelling te Chicago, zou oefenen op de pogingen, die overal op het Vasteland beproefd worden, om den arbeid op zondag te beperken; 11. Het beste wat wij, Amerikanen, te Chicago te aanschouwen kunnen geven is de Amerikaansche zondag, die door onze grootste staatslieden van den aanvang af beschouwd werd als eene der hoofdoorzaken van de standvastigheid onzer staatsinstellingen; 12. Het hoofdargument evenwel is het gebod van God, tot Wien ons land zich in dagen van tegenspoed steeds heeft gewend, en Wien men geen eer onthouden mag bij het vieren van onzen voorspoed. Wel een les voor die plaatsen, waar de zondagrust — zooals bv. hier bij het lossen van stoomschepen—zonder noodzakelijkheid geschonden wordt.

— Het vuurwerk, te Chicago afgestoken bij gelegenheid van de inwijding van de Tentoonstellings-terreinen, is wel het grootste, dat ooit is vertoond; 5000 granaten werden uit 1000 vuurmonden gelost; 25.000 pijlen van allerlei soort van 12 tot 72 centimeter lengte en sommige 152 kilo wegende, doorkliefden 't luchtruim; 40 lichtballons werden opgelaten: kortom in het geheel werd 50 ton kruit en ander materieel gebruikt; 300 man waren daarbij te werk gesteld; het slotstuk was een bombardement met 10.000 vuurpijlen en donderbussen. Een 100 voet hooge nabootsing van de Niagara-watervallen, in kleuren, en een Amerikaansche vlag van 100 voet lengte en 20 voet breedte, die 2000 voet hoog werd uitgeslingerd, waren de voornaamste stukken. Men schat 't aanwezige publiek op een millioen menschen; het vuurwerk heeft *f* 72.000 gekost.

VERSCHEIDENHEDEN.

Van den overleden hertog van Sutherland wordt de volgende anekdote verteld: Op zekeren dag rookte hij een sigaar in de wachtkamer van een der Londensche stations, toen een beambte hem deed opmerken, dat dit verboden was. De hertog doofde zijn sigaar uit, maar stak die na eenige oogenblikken weer aan. De beambte maakte hem thans opnieuw een bemerking, waarop een der aanwezigen den functionaris toefluisterde, dat hij tot den hertog van Sutherland sprak. De beambte putte zich daarop uit in excuses en vroeg den grooten heer verschooning voor de vrijheid, waarmede hij hem had toegesproken. De hertog keek den man eenige oogenblikken aan en zeide toen: „Ik had je voor een flinken vent gehouden, maar ik zie thans dat je een botterik zijt."

De hertog van Sutherland was een der rijkste mannen van Engeland. De provincie Sutherland hoorde hem bijna uitsluitend toe. Hij bezat in Schotland vijf kasteelen en zijn bezittingen besloegen een oppervlakte van 1.208.660 morgen, welke hem 140.000 pond st. of bijna 17 ton, 's jaars opbrachten.

— De sheriff van San Fransisco, die tevens rechter is in het hooggerechtshof dier stad, is gevangen genomen, omdat hij vergeten had binnen den vastgestelden termijn een ter dood veroordeelde misdadiger op te laten hangen. Volgens de wetten in Californië werd de straf van den misdadiger nu veranderd in levenslange detentie.

In Londen zal een boek verschijnen over de taal der apen, door een Amerikaan geschreven. Hij vertoeft in Londen en zal weldra naar het binnenland van Afrika vertrekken, om de gorilla's in hun woonsteden op te zoeken en zoo mogelijk hun gesprekken onder elkaar te phonographeeren.

De Amerikaansche professor zal een draagbare kooi meenemen, waarin hij zijn huisvesting zal inrichten. De kooi zelf is van ijzerdraad gevlochten, en bestaat uit een rietvormig net, dat door een stevig stalen geraamte gesteund word. 's Nachts slaapt hij in die kooi, en overdag als hij reist dient zij hem tot voorraadschuur. Drie stevige kettingen, die aan een knop boven op de kooi vastzitten, moeten dienen om de inrichting aan de omstaande boomen vast te leggen.

Vooral van zijn electrische batterij stelt de prof. zich veel voor. Daarmee kan hij zijn kooi laden met een electrischen stroom van 300 volts, en elk dier, dat het waagt den poot aan de kooi te slaan, zou dan een geweldigen schok krijgen.

Met zijn kooi nu laat hij zich midden in het bosch brengen om de apentaal te bestudeeren. De inrichting om een gesprek aan te knoopen is zeer vernuftig. De kooi wordt door een kabel van een mijl lang in verbinding gebracht met een telephoontoestel.

Bij de opening van de telephoon worden een aantal spiegeltjes en andere bekoorlijkheden geplaatst, zoodat de wildste chimpansee en de schuwste gorilla bezwijken zullen voor de verzoeking, om in die telephoon te spreken. Aan het andere einde van den kabel wordt een phonograaf bevestigd, en daar zit de professor met phonographische nauwkeurigheid elken kreet en elk geluid van het apendom op te vangen. 's Nachts verlicht hij het bosch met gloeilampen.

Te Parijs heeft men een plan gevormd, ten doel hebbende, een telescoop te vervaardigen, die de maan op een meter afstand zou laten zien.

Een geleerde deelt hierover in de *Patrie* eenige cijfers mee. Vooreerst moet men, om tot dien uitslag te geraken, de maan 380 millioen maal vergrooten. De telescoop zou volgens zijn berekeningen 380 kilometers lang moeten zijn; de spiegel zou 30 meters middelijn moeten hebben bij een dikte van 5 meter, en zou een gewicht hebben dat, in tonnen van 1000 Kilo uitgedrukt, een cijfer zou vormen van 9 met twaalf nullen, d. i. 9.000.000.000.000.

Een jong Engelsch romanschrijver, Merley Roberts, die in een zijner werken het leven van de sjouwers in Londen wil schetsen, heeft geen ander middel gevonden, om zich niet aan onjuistheden schuldig te maken, dan zelf het baantje bij de hand te nemen. Men zag hem elken dag op de kaaien langs de Theems, in eene sjouwersplunje en steeds plechtmatig zware lasten overbrengen. Zijne vrienden vonden dit zoo bewonderenswaardig, dat zij aanmoedigende woorden tot hem spraken, voordat zij naar hunne club gingen.

De kantoor- en winkelbedienden der stad Londen, die in het midden der stad het dagelijksch brood verdienen, wonen meestal in zeer ver verwijderde voorsteden, waaruit zij des morgens per spoortrein. omnibus of tramwagen zich naar hun werk begeven. Het is daardoor niet mogelijk, dat zij steeds heel stipt op het kantoor of magazijn verschijnen en de meeste chefs kijken het dan ook door de vingers, als de jongelui wat over hun tijd komen.

Op een der groote kantoren bestond nu de bepaling, dat allen, die te laat kwamen, in een daarvoor bestemd boek de oorzaak van dat telaatkomen moesten aanteekenen. De eerste, die te laat kwam, zette steeds: „trein te laat aangekomen", „omnibuspaard gevallen" of iets dergelijks; zij, die op hem volgden, zetten er dan maar geregeld „dito" onder. De heeren waren zoozeer aan deze manier van invullen gewoon geraakt, dat zij niet meer de moeite namen om na te zien, welke reden nummer een wel had opgegeven.

Op zekeren morgen schreef de eerstkomende nu, geheel der waarheid getrouw: „Mijne vrouw van een tweeling bevallen" en tot zijn groote verbazing vond de chef van het kantoor achter alle namen, onder de zeker buitengewone verontschuldiging, het gewone „dito."

Bij de Fransche Kamer is een petitie ingekomen, waarin een belasting op het gebruik van zeebaden wordt voorgesteld, ten einde de afschaffing der belastingen op de eerste levensbehoeften te vergemakkelijken. De petitionarissen verlangen, dat men voor het baden evenzeer een akte zal moeten bezitten als voor het jagen!

NOTICIANAN DI CABEL.

New York, *2 Dic:* Ayera Mr. Brisson tabatin un larga conferencia coe Mr. Bourgeois. Nobo ta circulá koe él a ser nombrá presidente di conseho, coe general Ferron como ministro di guerra. Mr. Freycinet lo no formá parti dje gabinete nobo.

E comité *d'enquête* di canal di Panamá a demoestrá koe tabatin 4 miljón franco doená na prensa.

Según noticia di Bruselas, e comité di conferencia monetaria lo examiná e proposición di Mr. Alfred Rotschild; e comité a pidi e delegado danés Mr. Eeitgen di someté es un di dj'éle.

New York, *4 Dic:* Despáchonan di Parîs ta bisá koe Mr. Bourgeois a aceptá di ayudá Mr. Brisson pa formá e gabinete nobo.

Morning Post ta publicá e cantidadnan recibi pa courantnan di París, afin di haci propaganda na favor dje antigua compañía di canal di Panamá.

Petit Journal a recibi *80.000* franc, *El Telégrafo 120.000* franc, i su mes director *120.000*, *Le Matin 40,000*, *Le Gaulois 15.000*, *Le Radical 120.000*, *L'Evénement 50.000*, *Les Debats 40.000*.

Un barcoe di guerra japonés a naufragá, 85 persona a hogá.

NewYork *5 Dic:* Despáchonan di Paris ta bisá koe Mr. Brisson no por a formá gabinete. Presidente Carnot a encargá Mr. Perrier coe e misión aljí.

Vapor *Spree* di *North Germania line* no a yegá New York ainda: nan a topéle coe su paloe di hélice kibrá.

Vapor inglés *Grigston* a naufragá; tripulación i 21 pasagero a perecé.

Londres. — Conservadornan a proponé un moción pa pidí pa clero no ocupá nan coe política i pa nan no sirbi di agente electoral.

New York, *6 Dec:* Mr. Perrier a desistí na formá gabinete; Mr. Bourgeois a ser yamá atrobé pa Mr. Carnot.

Whydah, Avrekte, Abomey y Hoday na Dahomey a someté nan difinitivamente.

Libránzanan di barón Reinach a ser remití na e comité d'enquête, koe a declará koe den di nan no ta figurá ningún miembro di parlamento.

23 persona culpable di a excitá pueblo na rebelión, durante cólera na San Petersburgo, a ser condená na morto.

New-York, *7 Dec:*— Mr. Ribot a formá e gabinete nobo. Toer miembro di gabinete Loubet ta conservá nan cartera, excepto Mr. Bourgeois koe ta ser reemplazá pa Mr. Sarrien. Mr. Siegfried ta nombrá ministro di comercio.

Na algún provincia na Rusia nan ta sufri más di hamber koe di invierno.

Bandera francés a ser plantá na St. Paul i Amsterdam, islanan den Oceano Indico.

New-York, *7 Dec:*— Según noticia di Paris, ministro Ribot nó a

aprobá e proposición di Mr. Boissevin pa concedé más amplia poder na e comisión d'enquête.

Den un discurso, president Harrison a doená di conocé koe revisión dje relacionnan di comercio entre Estados Unidos i Canadá tin di socedé lo más pronto.

Proposición di Rotschild haci na conferencia monetaria di Bruselas a ser rechazá.

Gabinete nobo di Canadá ta compuesto di: Thompson — presidente di conceho i ministro di Justicia; Mackenzie Bowell — comercio; O, Roster, hacienda, Acuron, correo; Castigan, secretario di Estados; Tupper, marina; Haggart, ferrocarril i canal; Ocumot, obra pública; Paterson, milicia.

New-York, *8 Dec:*— Según noticia di Paris, e comisión d'enquête di canal di Panamá ta huzgá necesario di haci utopsia coe cadáver di barón Reinach. Gobierno no ta opuesto na e súplica.

Mgr. Galiobert na Viena ta nombrá cardenal.

E conferencia agrícola na Londres a larga sabi koe él ta hajá situación agrícola na Inglaterra, como sospechosa.

Duque di Edimburgo lo toemá su dimision fó di marina inglesa pa él bai establecéle na Coburgo.

ADVERTENTIËN.

LO QUE SE LE HIZO AL REY DE PERSÍA

Voy á contar lo que pasó á un cierto gran Rey de Persia. Por supuesto, era rico y sus rentas ascendian á mucho más de lo que él podia gastar. Pues bien, un día su capital fué invadida por un numeroso ejército musulmán que dió una tunda á los persas é hicieron prisionero al Rey. ¿Y qué crees lector que hicieron con él? ¿Crees que le hirvieron en aceite ó que le decapitaron? Nada de eso; no le hicieron daño alguno; solo le encerraron en su propia tesorería, llevándose la llave en el bolsillo. Allí le tienes en un gran salón lleno de diamantes, perlas, esmeraldas, rubis, záfiros y toda clase de piedras preciosas, además de una gran cantidad de dinero. Su Majestad se figuró que, teniendo todo en cuenta, no le iba muy mal; pues allí estaba vivo y sano y rodeado de todas sus riquezas y dijo para sí; "los musulmanes no son tan malos; es verdad que han matado algunos miles de persas, pero eso no significa nada." Poco después, sin embargo, se le antojó al Rey echar un bocado y trató de abrir la puerta, llamó, gritó y por fin dió patadas á la puerta, pero sin resultado, porque, aunque los musulmanes le habían dejado su dinero omitieron hacer arreglos para que comiera; de manera que aquí estaba el Rey con dinero suficiente para comprarse todo el mercado de Covent Garden, pero sin un pedazo de pan para satisfacer las necesidades del estómago, ó, una gota que beber. Ahora se ve lo que aconteció — unas tres semanas después, los persas se sublevaron, echaron fuera á los musulmanes y fueron en busca del Rey y por fin le hallaron en su tesorería, tirado en el suelo, habiendo fallecido de hambre.

Ahora, lo más particular es que, el que no es muerto de golpe, se muere de hambre, como le sucedió al Rey de Persia. ¿No lo crees tu lector? Veremos! El Señor Matthew Clayson, que vive en N°. 206 Thomas Street, West Gorton, Manchester, un hombre honrado, como nos consta, el día 26 de Diciembre último escribió á Londres y en su carta dice: "No podía comer lo que se me ponía delante." ¿Por qué no? El dice que se encontró en este estado en Mayo de 1890; hasta entonces siempre se había encontrado sano, robusto y con mucho ánimo; después empezó á sentirse pesado, adormido y sin ánimo para nada. "Empecé," dice él, "á sentir gran opresión en el pecho y á los costados, aún después de haber participado de la comida más sencilla y ligera, acompañada de dolores fuertes de vientre. Apenas podía respirar y en vía á mi empleo, tenía que descansar con frecuencia y batallar para recobrar mi aliento. Más tarde me entró una tos desagradable y cuando me levantaba de la cama me parecia que me iba á sofocar; lo que continuaba por algunas horas. Siempre estaba sin aliento y la gente me decía que estaba padeciendo de astma. De día en día me hallaba peor y no encontraba ni satisfacción ni goce en la vida. Día y noche estaba abatido y con dificultad iba y volvía de mi trabajo. Fuí á un médico en Clowes Street quien me dijo que estaba padeciendo de influenza y bronquitis y me dió medicinas que no me aliviaron. Viendo el mal estado en que estaba los gefes de la casa donde estoy empleado me dieron permiso para ausentarme y me aconsejaron cambio de aire. Fuí á la isla de Man, pero estuve malo todo el tiempo que permanecí allí y regresé á casa peor de salud que cuando salí de ella.

"A fines de Setiembre de 1890 fuí á dar un paseo á coche hasta Bowdon y allí un amigo mencionó El Jarabe Curativo de la Madre Seigel, añadiendo que le habia curado. Compré una botella en el almacén de Cadman en Clowes Street y fué tan grande el alivio que en unos pocos días me sentí que podía correr á mi trabajo y como si me hubiesen levantado un gran peso de encima. Cuando concluí la botella ya estaba bueno y desde entonces no he vuelto á sentir más dolores ni falta de respiración.

"Hace cuarenta años que he vivido en esta vecindad y veinte y ocho años que trabajo en la misma casa."

(Firmada) MATTHEW CLAYSON.

El Rey de Persia pereció entre sus joyas porque no tenía que comer. Personas que sufren de indigestión y dispepsia, tienen dolores y con frecuencia mueren en medio de la abundancia, porque no pueden comer. A nuestro amigo, el Sor. Clayson casi le sucede lo mismo. Asma, que es causada por los nervios ser envenenados por mala sangre, es uno de los síntomas. Ahora dime: ¿Has conocido á alguna persona que sufra de alguna enfermedad sería mientras pueda comer bien y digerir lo que coma? No, ni jamás lo verás. ¿Y por qué no? Porque la enfermedad empreza con indigestión y concluye con el enfermo morirse hambre. Así sería si la Madre Seigel no pudiera curarlo. De todos modos el Sor. Clayson cree que lo puede curar y de ese modo piensan muchas otras personas.

[illegible]